

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

Decimvmsextvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

tota conuersione: Libera te à peccatis per iusticiam, id est, fias iustus, agnosce verum Deum, qui se reuèlavit in verbo, quod dedit populo Israël, & promisit remissionem peccatorum propter venturum Dominum. Deinde sit & gubernatio tua iusta, sis diligens in iudicatione, prohibe iniurias, puniro delinquentes, defende honestos, non sis crudelis aduersus Ecclesiam & populum Dei: Deniq; omnia ista mediocri & salutaris gubernationis complectitur, cum inquit ledime peccata elemosynis, id est, beneficijs erga pauperes. Hæc prima pars est vox legis, quæ præcipit de conuersione.

Secunda pars: Et erit sanatio delictorum tuorum, promissio est, non oportet fide accipi. Ergo cum promissionem proponit, recipiendam, qua creditur Deo promittenti per misericordiam, non per nostram dignitatem. Nec fuit hæc breuis doctrina: Nam regulanti, vnde hanc voluntatem Dei sciret Daniel, vnde affirmatum remitti peccata, Daniel haud dubie exposuit promissionem traditam de futura liberatione, & de vita æterna, & ostendit peritiam eam etiam ad gentes. Ideo nec flagitat ceremonias, vt figuram conciliationem, non propter legem, sed propter promissionem.

QUANTUM igitur breuis est narratio Danielis, vnde ipsa promissio remissionis admonet lectorem pium de communi conciliationis promissione, & vitæ æternæ. Et intelleget præceptor, vere congruere concionem Danielis cum Euangelio. Hæc pars tradit præcepta de emendatione, Posterior est promissio, quam oportet accipi fide, qua certo statuitur, quod per misericordiam remittamur. Hæc & plana & perspicua sunt pijs, & prorsus sine operibus. Nec vtar illa solutione, mereri opera bona remissionem præsentium pœnarum, etsi id verum est, tamen Daniel non tantum de remissione pœnarum, sed prius de remissione culpæ dicit. Ceterum loquitur scriptura de remissione pœnarum præsentium, vt electi syna liberat à morte, id est, meretur ne opprimamur periculis. Honorans patrem faciet placationem pro peccato, videlicet, quæ pœnam præsentem attinet, si eris beneficus erga parentes, delecti gubernatores Ecclesiæ, tibi quoq; Deus mitigabit arummas.

DECIMUMSEXTUM.

Maxima virtus præcipue iustificat.

Dilectio est maxima virtus,

Ergo dilectio præcipue iustificat.

RESPONDEO. Major est vera de iusticia legis, si legi obtemperemus, esse iusti propter proprias virtutes, & maxima plus conduceret, vt de Christo vere possumus dicere, eum esse dilectione iustum esse. Sed quia nos legi non satisfacimus, recusat

per mediatorem, non propter propriam dignitatem, seu propter
 suas qualitates. Ideo de reconciliatione non valet maior: Maxima
 maxime reconciliat, imo solus mediator reconciliat. Est vir-
 tutum maxima, ardere dilectione Dei, sed etiam renati, & qui
 vitam profecerunt, sentiunt vix exiguum scintillam in ipsis accen-
 dere esse. Vt in mente fides luctatur cum dubitatione, & Diabolo in-
 tendat inuocationem varijs spectris: Ita in corde dilectio Dei ad-
 uersum languet, vt in inuocatione sentiri potest, in qua cor aut negli-
 gisse arbitrat, aut etiam fugit Deum: incurrunt & alij vitiosi motus,
 amor voluptatum gloriæ nostræ vitæ. **Q**UANTO igitur ex-
 pectat in nobis dilectionem Dei oportet, tamen agnoscamus ingentem
 inferioritatem, & sciamus personam à Deo recipi, exaudiri, & iustam,
 id est acceptam reputari propter mediatorem fide. Aliud est igitur lo-
 qui de reconciliatione & de misericordia erga nos: Aliud est virtu-
 tes ipsas inter sese conferre. Haud dubie maxima omnium virtutum
 est dilectio Dei, sicut & lex eam requirit, tanquam summam virtu-
 tem: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, &c. Sed illa ar-
 dens flamma dilectionis vbi est? vix exigua scintilla lucet in sanctis,
 & difficulter retinetur. Hæc si cogitabimus, melius intelligemus cur
 dicatur: fide iustificamur. **I**AM si vis conferre virtutes, & pro-
 prias definitiones singularum considerare, id quoque vile est. Prima
 est fides, quæ est nosse verbum Dei, & assentiri promissioni gratiæ,
 & dilecti, quæ propter Christum statuimus nobis Deum esse propiti-
 um, & acquiescimus. Est igitur noticia apprehendens promissionem,
 & fiducia quietans cor propter aliud, scilicet propter Mediatorem.
 Deinde sequitur dilectio. Necesse est enim præcedere agnitionem
 misericordiarum. Cum cor sensit vere iram Dei, & rursus fide agnoscit
 Deum esse propitium propter Christum: Hac luce pelluntur iam te-
 netæ Epicuræ & Academicæ, & statuit mens adiura à Spiritu san-
 cto, non vere curæ esse Deo, & ab eo recipi. Incipit igitur cor sese
 offerre Deo, & obedire, & oritur aliqua dilectio Dei. Sed nondum
 hæc vita sunt ardentes flammæ, quales esse deberent erga Deum;
 sed est quædam incoacta obedientia, qua se cor subijcit Deo, & læta-
 tur in agnitione Dei & obedientia. Sicut in cantico dicitur: Gloria
 in sanctis Deo, & in terra pax, & hominibus læticia. Ideo Iohannes,
 vt aliquo modo ostenderet, qualis res sit dilectio Dei, dicit: Hæc est
 dilectio Dei, vt mandata eius seruemus. Ad has virtutes accedit
 spes, quæ est proprie expectatio venturæ liberationis, à Deo promif-
 sæ. Hæc differt à fide dupliciter. Prior est insignis & præcipua differen-
 tia. Fides apprehendit promissionem, & applicat nobis mediatorem;
 talis non est spes, sed euentus futuros expectat. Hinc facile potest
 intelligi, cur non dicatur, Spe iustificamur, quia ea oratio non ita
 monstrat

monstrat vel applicat Mediatorem, vt cum dicimus: Fide iustificamur. Altera differentia est, Fides accipit præsens beneficium, peccatorum reconciliationem, sine qua non potest fieri inuocatio. Spes autem expectat futuros euentus à Deo promissos, &c.

DECIMUM SEPTIMUM.

Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit multum, Ergo propter dilectionem fit remissio.

RESPONDEO: Duplex est absolutio, Alia privata caritatis lucantis cum ira Dei: In hac absoluteione necesse est vti, quod fide accipiatur remissio, non propter nostras virtutes. Inquit Christus: Fides tua saluam te fecit. Nec nititur fides dilectione, sed tantum misericordia promissa, vt constat. Nec ex dilectione potest, nisi sit apprehensa remissio. Alia est absolutio publica coram Ecclesia, hæc fit propter bona opera, quæ sunt testimonia conuersionis, vt hic Christus Phariseo declarat, cur eam recipit, quia extant testimonia conuersionis. A c tota historia magis est Ecclesia, semper duo sunt cœtus: Alter hypocriticus, infirmæ ordinariæ autoritate & opinione iustitiæ, propterea quod videtur cunctis; tueri doctrinam disciplinæ & Legis. Quamquam auctorem huius non amplectitur Euangelium, tamen quia tenet gubernationem, ideo ibi Christus assidet mensæ, id est, ibi concionatur. Alter cœtus est, qui audit Euangelium, vere agit pœnitentiam, & vera fide honorat Deum, agnoscit Filium Dei mediatorem, & prædicat Euangelium. Huic cœtui, quamquam alter cœtus habet speciosiora opera, tamen Christus tribuit hic laudem dilectionis, quam sibi sumunt hypocritæ, qui arrogat sibi iusticiam legis. Sed Christus transfert hoc donum in hanc miseram mulierem, hic placet iusticia legis, vbi est vera agnitio Christi. Et in hoc cœtu sunt veri cultus, scilicet, pœnitentia, orationes, vera inuocatio, dilectio, osculari & tergere pedes Christi, &c. ornare & defendere ministerium Euangelij, & studia necessaria Ecclesiæ, sustinere pericula in confessione, labores & odia in decore. Econtra hypocritæ sunt sine pœnitentia, & sine timore Dei, qui putant se iustos esse sua disciplina, seu suis ceremonijs: Deinde sumunt sine fide, quia vel confidunt sua iusticia, vel manent in dubitatione. Sunt sine dilectione, quia non potest existere dilectio Dei & inuocatio, nisi prius agnita sit remissio: Euangelium vero non ornant, vel delere vel premere conantur. Hic igitur Christus consolatur pijs proponit, refutat acriter Phariseum, & detrahit ei laudem iustitiæ, vt significet se defendere suam Ecclesiam contra iniquam hypocritici cœtus.